

(5) DARBDAVIO, DARBDAVIUI ATSTOVAUJANČIO ASMENS, ATLIEKANČIO DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS TARNYBOS FUNKCIJAS VISŲ EKONOMINĖS VEIKLOS RŪŠIŲ ĮMONĖSE

TESTAS NR. 45807, 2023-05-26

1. Kokių efektyviausių būdų darbdavys gali užtikrinti, kad rizika darbuotojų saugai ir sveikatai dėl pavojingų cheminių veiksnių būtų pašalinta arba sumažinta iki minimumo?

1. Pritaikydamas šiuolaikines efektyvias asmenines apsaugos priemones.
2. Pakeisdamas pavojingą cheminį veiksnių cheminiu veiksniu ar procesu, kurie juos naudojant nėra pavojingi arba yra mažiau pavojingi darbuotojų saugai ir sveikatai.
3. Pakviesdamas aukštos kvalifikacijos specialistus ir apmokydamas darbuotojus kaip saugiai dirbti su naudojamomis cheminėmis medžiagomis.

2. Kokių veiksmų turi imtis darbdavys, kad užtikrintų darbuotojų saugą ir sveikatą nelaimingų atsitikimų, incidentų ir avarinių situacijų, susijusių su pavojingų cheminių veiksnių buvimu darbo vietoje, atvejais?

1. Turi sudaryti sutartį su tarnybomis, galinčiomis suteikti pagalbą įvykus minėtiems atvejams.
2. Turi parengti veiksmų planus, kurių reikia laikytis įvykus minėtiems atsitikimams.
3. Visais atvejais turi informuoti Valstybinę darbo inspekciją apie esamus pavojingus cheminius veiksnius ir įgyvendintas prevencines priemones.

3. Ar turi būti įmonėje, įstaigoje, organizacijoje ar kitoje organizacinėje struktūroje vykdomas profesinės rizikos stebėjimas?

1. Taip.
2. Jei taip nustatė darbdavys ar darbdaviui atstovaujantis asmuo.
3. Ne.

4. Įtarus darbuotojui lėtinę profesinę ligą, kas apie tai raštu praneša darbdaviui?

1. Visuomenės sveikatos centras apskrityje.
2. Asmuo, matęs įvykį arba jo pasekmes.
3. Gydytojas.

5. Kokių atsargumo priemonių turi būti imamasi, jeigu darbo įrenginio, suprojektuoto nepalydimiems kroviniams kelti, operatorius negali matyti viso krovinio kelio tiesiogiai ar su papildoma įranga, suteikiančia būtiną informaciją?

1. Darbo įrenginio operatorius turi būti specialiai apmokytas kelti krovinius tokiomis sąlygomis.
2. Darbo įrenginio, naudojamo nepalydimiems kroviniams kelti, darbo zona turi būti atitverta, kad darbuotojai nepakliūtų į pavojingą zoną ir tokiu būdu užtikrinta jų sauga ir sveikata.
3. Darbdaviui atstovaujantis asmuo privalo paskirti atsakingą asmenį, kuris turi palaikyti ryšį su darbo įrenginio operatoriumi ir tiksliai nukreipti krovinį.

6. Kaip Lietuvos higienos normoje HN 32: 2004 „Darbas su videoterminalais. Saugos ir sveikatos reikalavimai“ apibrėžiama sąvoka „darbuotojas, dirbantis kompiuteriu“?

1. Darbuotojas, dirbantis kompiuteriu – kiekvienas darbuotojas, kuris nuolatos dirba su videoterminalu kaip savo įprasto darbo dalimi, mažiau negu pusę darbo dienos (pamainos) laiko arba ne trumpiau kaip 1 val. per darbo pamainą.
2. Darbuotojas, dirbantis kompiuteriu – kiekvienas darbuotojas, kuris darbo vietoje turi kompiuterį.
3. Darbuotojas, dirbantis kompiuteriu – kiekvienas darbuotojas, kuris nuolatos dirba su videoterminalu kaip savo įprasto darbo dalimi, pusę ir daugiau darbo dienos (pamainos) laiko arba ne trumpiau kaip 2 val. su pertrauka per darbo pamainą.

7. Ką nustato privalomo sveikatos tikrinimo tvarkos aprašas?

1. Įsidarbinančiųjų ir darbuotojų, kurie siekia dirbti ar dirba darbus darbo aplinkoje, kurioje nustatyti rizikos veiksniai, išankstinio, periodinio bei neeilinio privalomo profilaktinio sveikatos tikrinimo tikslą, vietą, tvarką.
2. Geležinkelio transporto darbuotojų neeilinio sveikatos tikrinimo tikslą, vietą ir tvarką.
3. Asmenų kurie turi pasitikrinti ar neserga užkečiamosiomis ligomis, sveikatos tikrinimų periodiškumą, sveikatos tikrintojus, privalomus tyrimus, kontraindikacijas, dokumentų įforminimą ir kontrolę.

8. Darbuotojų, dirbančių darbo aplinkoje, kurioje kenksmingų veiksnių dydžiai viršija leistinas ribines vertes (dydžius) ir nėra galimybės techninėmis ar kitomis priemonėmis sumažinti jų iki darbuotojų saugos ir sveikatos norminiuose teisės aktuose nustatytų leistinų ribinių verčių (dydžių):

1. skelbiama prastova ir už prastovos laikotarpį mokamas ne mažesnis kaip vidutinis darbo užmokestis
2. darbo laiko trukmė neturi viršyti 36 valandų per savaitę
3. darbo aplinka neturi kelti pavojaus darbuotojų sveikatai

9. Ar Valstybinė darbo inspekcija gali tikrinti, ar darbdaviai identifikuoja pavojus, atlieka rizikos tyrimus ir vertinimą?

1. Gali, nes tai viena iš jos funkcijų.
2. Teisės aktai nereglamentuoja.
3. Negali, nes tai nėra jos funkcija.

10. Su kuo privalo konsultotis darbdavys rengdamas Darbuotojams nemokamai išduodamų asmeninių apsaugos priemonių sąrašą?

1. Su darbdavio įgaliotais asmenimis, specialistais, darbuotojų atstovais.
2. Valstybinės darbo inspekcijos inspektoriumi.
3. Su asmeninių apsaugos priemonių tiekėjais ir gamintojais.

11. Ką privalo užpildyti darbdaviui atstovaujantis ar jo įgaliotas asmuo, siųsdamas dirbantį asmenį tikrintis sveikatą, asmens medicininėje knygelėje?

1. Vidutinį savaitės darbo laiką, įskaitant viršvalandžius.
2. Darbuotojo kvalifikacinę kategoriją.
3. Kenksmingus darbo aplinkos veiksnius ir jų dydžius konkrečioje darbo vietoje.

12. Darbuotojų atstovas saugai ir sveikatai padalinio vadovui kelis kartus pranešė apie pavojų darbo vietoje (yra grėsmė nukristi darbuotojams iš aukščio), tačiau padalinio vadovas nesiima priemonių. Kokias teises šiuo atveju turi darbuotojų atstovas saugai ir sveikatai?

1. Pranešti darbdaviui atstovaujančiam asmeniui, o šiam nesiimant priemonių profesinės rizikos veiksniams šalinti ar jiems mažinti, pranešti Valstybinei darbo inspekcijai.
2. Sušaukti darbuotojų susirinkimą.
3. Nedelsiant pranešti VDI.

13. Įmonės padaliniuose ir (ar) darbo vietose, kur naudojamos pavojingos cheminės medžiagos bei preparatai ir biologinės medžiagos, privalo būti:

1. paskirtas darbų vadovas
2. įrengtos kolektyvinės apsaugos priemonės
3. įdiegta pavojingų medžiagų apsaugos sistema

14. Kokio amžiaus asmenys gali savarankiškai dirbti veikiančiuose elektros įrenginiuose?

1. Ne jaunesni kaip 18 metų.
2. Ne jaunesni kaip 21 metų ir apmokyti suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiam nuo elektros srovės pavojingo poveikio.
3. Teisės aktai nereglamentuoja.

15. Ribinė triukšmo ekspozicijos vertė:

1. 87 dB(A)
2. 80 dB(A)
3. 85 dB(A)

16. Kurią iš šių sąlygų privalo atitikti naudojami savaeigiai darbo įrenginiai, kurie judėdami gali kelti pavojų dirbantiems?

1. Turi turėti tinkamus įtaisus, kurie palengvintų galimo susidūrimo padarinius, tuo pačiu metu judant daugiau negu vienam darbo įrenginiui, taip pat ir judantiems tais pačiais būgiais.
2. Įrenginiai negali būti naudojami darbo patalpose.
3. Įrenginiai turi būti užregistruoti kaip potencialiai pavojingi įrenginiai.

17. Dulkių, atsirandančių iš asbesto ar asbesto turinčių medžiagų, poveikis darbuotojams darbo vietoje turi būti sumažintas imantis šių priemonių:

1. rengiant nelaimingų atsitikimų prevencijos priemones ar organizuojant jų parengimą, kontroliuojant prevencinių priemonių įgyvendinimo terminų laikymąsi
2. laikant ir vežant asbestą arba dulkes sukeliančias asbesto turinčias medžiagas tinkamoje sandarioje pakuotėje
3. teikiant informaciją darbdaviui atstovaujančiam asmeniui, darbuotojams, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos komitetui apie darbuotojų saugos ir sveikatos būklę ir darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimų laikymąsi įmonėje

18. Apie visus įvykius darbe, dėl kurių darbuotojas mirė arba per kuriuos buvo sunkiai pakenkta darbuotojo sveikatai, darbdaviui atstovaujantis asmuo ar darbdavio įgaliotas asmuo nedelsdami privalo pranešti:

1. prokuratūrai ir visuomenės sveikatos centrui apskrityje
2. atitinkamai teritorinei prokuratūrai ir Valstybinei darbo inspekcijai
3. apylinkės prokuratūrai ir Valstybinės darbo inspekcijos inspektoriui

19. Koks mažiausias nepertraukiamojo poilsio laikas privalo būti suteikiamas paaugliams per bet kurį dvidešimt keturių valandų laikotarpį?

1. Dvylika valandų.
2. Keturiolika valandų.
3. Vienuolika valandų.

20. Nelaimingi atsitikimai darbe ir nelaimingi atsitikimai pakeliui į darbą ar iš darbo pagal jų pasekmes skirstomi į:

1. vidutinius, sunkius ir mirtinus
2. lengvus, sunkius ir mirtinus
3. lengvus, vidutinius ir sunkius

21. Administracinio nusižengimo protokolą už neblaivaus darbuotojo nenušalinimą nuo darbo gali surašyti:

1. Policijos pareigūnas
2. Valstybinės darbo inspekcijos ir policijos pareigūnas
3. Valstybinės darbo inspekcijos pareigūnas

22. Įrašykite trūkstamus žodžius sąvokos "Darbo aplinka" apibūdinime: "Darbo aplinka – darbo vietą supanti erdvė, kurioje gali būti darbuotojo sveikatai .....rizikos veiksnių (fizinių, fizikinių, cheminių, biologinių ir kitų)."

1. kenksmingų, pavojingų
2. biologiškai aktyvių
3. ergonominių ir akis žalojančių

23. Vaikai (14-16 m.) gali dirbti leidžiamus lengvus darbus laisvu nuo mokymosi metu, išskyrus....?

1. darbus per pertraukas.
2. darbus nuo septynioliktos valandos.
3. darbus nuo dvidešimtos iki šeštos valandos.

24. Darbdavys siunčia savo darbuotoją pagal paslaugų atlikimo sutartį į kitą įmonę, įstaigą ar organizaciją atlikti santechnikos įrengimų remontą. Kas turi instruktuoti darbuotoją?

1. Teisės aktai nereglamentuoja.
2. Instruktuoja darbuotojo darbdavys.
3. Instruktuoja darbdavys pas kurį siunčiamas darbuotojas.

25. Kur turi teisę kreiptis darbuotojų atstovai dėl neteisėto kišimosi į jų veiklą?

1. Į Konstitucinį teismą.
2. Į darbo ginčus nagrinėjančius organus ir kitas kompetentingas institucijas.
3. Į Lietuvos Respublikos vyriausiąjį valstybinį darbo inspektorių.

26. Ar gali gamintojas arba jo įgaliotas atstovas pateikti į rinką mašinas ir (arba) pradėti jas naudoti jei jos nėra pažymėtos CE ženklu?

1. Negali.
2. Gali, jeigu yra gauta eksperto išvada patvirtinanti, kad jos yra saugios.
3. Gali.

27. Kuri iš išvardintų funkcijų priskirtina vykdyti darbuotojų atstovui saugai ir sveikatai, pagal Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo nuostatas?

1. Dalyvauti parenkant darbuotojams reikiamas ir tinkamas asmenines apsaugos priemones ir prižiūrėti, kad darbuotojai jomis naudotųsi.
2. Analizuoti darbuotojų mokymo ir instruktavimo saugiai dirbti įmonėje nustatytos tvarkos laikymąsi.
3. Kontroliuoti, kaip įmonės darbuotojai laikosi darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų.

28. Kokios trukmės nemokamomis atostogomis turi teisę naudotis neįgalus darbuotojas?

1. Iki 30 kalendorinių dienų.
2. Iki 30 darbo dienų.
3. Iki 35 kalendorinių dienų.

29. Darbuotojui mirus dėl įtariamąs ūmios profesinės ligos, darbdavys apie tai nedelsdamas telefonu, faksu ar elektroniniu paštu praneša:

1. asmens sveikatos priežiūros įstaigai
2. Sveikatos apsaugos ministerijai
3. atitinkamos apylinkės prokuratūrai, Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniam skyriui

30. Automobilių serviso darbuotojai kreipėsi į padalinio vadovą dėl skersvėjų, susidarančių dėl mechaninio vėdinimo įrenginių, įrengtų gamybiniame ceche, veikimo. Padalinio vadovas į darbuotojų prašymus nereagavo, motyvuodamas tuo, kad tokiose patalpose teisės aktai reikalauja naudoti vėdinimo įrenginius dėl automobilio išmetamų dujų ir kt. aerolinių teršalų. Ar padalinio vadovo atsisakymas pagrįstas teisės aktų reikalavimais?

1. Ne, nes oro kondicionieriai ar mechaninio vėdinimo įrenginiai turi veikti taip, kad darbuotojams netrukdytų skersvėjai.
2. Taip, nes darbdavys, būdamas atsakingas už darbuotojų saugą ir sveikatą, savarankiškai sprendžia dėl tinkamų darbo sąlygų sudarymo.
3. Taip, nes automobilių serviso gamybinėse patalpose susidaro didelis oro užterštumas, todėl būtinas geras oro ištraukimas.

31. Kas sprendžia ginčytinus klausimus susijusius su profesinės ligos diagnozės nustatymu?

1. Valstybinė darbo inspekcija.
2. Valstybinė socialinio draudimo fondo valdyba.
3. Centrinė darbo medicinos ekspertų komisija.

32. Ergonominiai rizikos veiksniai tiriama vadovaujantis:

1. Vyriausybės nutarimu
2. Sveikatos apsaugos ministro ir Socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintais tyrimo metodiniais nurodymais
3. Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymu

33. Kokia yra viršutinė triukšmo ekspozicijos vertė?

1. 85 dB(A).
2. 87 dB(A).
3. 80 dB(A).

34. Ar nustatant krovinių kėlimo rankomis riziką yra atsižvelgiama į drabužių ir avalynės tinkamumą?

1. Taip.
2. Ne, nes tvarkant krovinius rankomis vertinama tik rizika susižeisti nugarą.
3. Atsižvelgiama tik į avalynės tinkamumą, o dėvimų drabužių tinkamumas nevertintinas, nes neturi įtakos saugiam krovinių tvarkymui.

35. Raudonos spalvos saugos ir sveikatos apsaugos ženklo reikšmė:

1. įpareigojamasis ženklas
2. įspėjamasis ženklas
3. draudžiamasis ženklas

36. Ar gali darbdavys leisti darbuotojui pradėti dirbti, jei jis pasirašytinai nesupažindino darbuotojo su darbo sąlygomis, tvarką darbovietėje nustatančiomis darbo teisės normomis ir sveikatos reikalavimais?

1. Negali.
2. Gali, nes įstatymai leidžia.
3. Taip, gali.

37. Kuris iš šių teiginių yra neteisingas?

1. Dujų nuotėkio vieta nustatoma panaudojant atvirą ugnies šaltinį.
2. Dujotiekių vamzdynus draudžiama naudoti įžeminimui.
3. Dujų balionų sandėliuose draudžiama laikyti kitas medžiagas ir įrenginius.

38. Kokiu principu sudaromas įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos komitetas?

1. Komitetas sudaromas trišaliu principu – iš darbuotojų kolektyvo susirinkime išrinktų darbdavio atstovų, darbuotojų atstovų saugai ir sveikatai ir įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos specialisto.
2. Komitetas sudaromas dvišaliu principu – iš vienodo skaičiaus darbdaviui atstovaujančio asmens skirtų darbdavio ir darbuotojų atstovų.
3. Komitetas sudaromas dvišaliu principu – iš vienodo skaičiaus darbdavio ar darbdaviui atstovaujančio asmens skirtų darbdavio atstovų (administracijos pareigūnų) ir nustatyta tvarka išrinktų darbuotojų atstovų saugai ir sveikatai.

39. Kaip reglamentuoja Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas, kam gali darbdaviui atstovaujantis asmuo pavesti įgyvendinti priemones, užtikrinančias darbuotojų saugą ir sveikatą įmonėje?

1. Darbuotojų atstovams saugai ir sveikatai arba darbuotojų saugos ir sveikatos komitetui.
2. Tik darbuotojų saugos ir sveikatos specialistams.
3. Darbdavio įgaliotiems asmenims, iš jų padalinių vadovams.

40. Kokias atvejais šaukiami neeiliniai įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos komiteto (toliau – komitetas) posėdžiai?

1. Pasiūlius komiteto sekretoriui.
2. Įvykus nelaimingam atsitikimui įmonėje.
3. Įvykus mirtinam, sunkiam, grupiniam nelaimingam atsitikimui darbe, pasireiškus ūmiai profesinei ligai, įvykus avarijai ar gaisrui.